

УДК 81'25'27 (045)

DOI <https://doi.org/10.32447/2663-340X-2023-13.2>

АФІКСАЛЬНІ СПОСОБИ СЛОВОТВОРЕННЯ У ВІЙСЬКОВІЙ ТЕРМІНОЛОГІЇ АНГЛІЙСЬКОЇ ТА УКРАЇНСЬКОЇ МОВ

Бабій Ірина Володимирівна

кандидат педагогічних наук,

доцент кафедри українознавства та міжкультурної комунікації
Львівського державного університету безпеки життєдіяльності

вул. Клепарівська, 35, Львів, Україна

ORCID: 0000-0002-5555-8314

Терех Тетяна Михайлівна

здобувачка

Львівського державного університету безпеки життєдіяльності

вул. Клепарівська, 35, Львів, Україна

ORCID: 0009-0000-8763-6498

Революція у військовій справі, постійна розробка сучасніших видів озброєння та інноваційних військових концепцій призводить до появи нової військової термінології в англійській та українських мовах. На сучасному етапі розвитку лексико-тематична група «Вибухова зброя» є відкритою, динамічною та гетерогенною лексико-семантичною системою, яка в умовах війни має вагоме лінгвокультурне та інформаційне значення. Статтю присвячено дослідженню термінологічних найменувань на позначення вибухової зброї, які з'явилися в сучасній англійській і українській мовах шляхом афіксації в кінці XX – на початку XXI ст. Метою цієї статті є аналіз афіксальних способів словотворення та виявлення найбільш продуктивних морфем у військовій термінології англійської та української мов в галузі вибухово небезпечних пристроїв. Охарактеризовано поняття «афіксації» у термінотворенні; проаналізовано види афіксального способу творення слів та особливості їх вживання в досліджуваній терміносистемі. Відзначено, що терміни на позначення вибухової зброї загалом пристосувалися до систем англійської та української мов, отримавши загальноприйнятні словотвірні афікси. Встановлено, які префікси та суфікси є найбільш продуктивними для досліджуваної терміносистеми. Відзначено, що при утворенні нових військових термінів слід зважати на відтінки значень, які мають ті чи інші афікси англійської та української мов. Наведено приклади іменників та прикметників на позначення вибухової зброї, які в порівнюваних мовах отримують нові префікси та суфікси. Встановлено, що український та англійський словники військової термінології продовжують поповнюватися за допомогою афіксальних способів словотворення. Отже, афіксація виявилася одним із найпродуктивніших способів творення термінів в галузі військової сфери та вибухово-небезпечної зброї зокрема.

Ключові слова: афіксація, суфікс, префікс, вибухово-небезпечна зброя, військова термінологія, англійська мова, українська мова.

Постановка проблеми в загальному вигляді та обґрунтування її актуальності. Така сфера життя суспільства як безпека та оборона не могла залишитися поза впливом фактору розвитку новітніх технологій. Прискорення технічного прогресу ставить на службу війні все нові відкриття та винаходи. А це, своєю чергою, спричиняє появу нової військової термінології та вносить істотні зміни в лінгвістичну модель світу.

Ці зміни полягають насамперед у тому, що нині переважну частину лінгвістичного фонду складає фахова лексика (терміни та номенклатурні назви), причому ця величина має тенденцію до зростання (Клименко, 1998, с. 5). Тому цілком природним є те, що одночасно з появою нових термінів, починається активна лінгвістична робота над ними.

Особливої ваги є дослідження військової термінології набуває не тільки через запровадження новітніх технологій у цю сферу, але й тому, що останнім часом військова лексика заповнила й інші сфери суспільного життя, оскільки нові конфлікти, локальні війни та боротьба з тероризмом сьогодні в центрі суспільної уваги.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Галузева термінологія є відкритою системою, яка постійно оновлюється й потребує різноаспектних студій, зокрема, етимологічного, дериваційного аналізу, з'ясування шляхів поповнення терміносистем, їх кодифікації та унормування, укладання термінологічних словників. Окремим аспектом дослідження є зіставне вивчення термінів, що дозволяє «виявити в досліджуваних

мовах схожі й відмінні ознаки, знайти універсальні та унікальні явища» (Павлова, 2018, с.15–19). Загальними питаннями термінології займалися А. Бурячок, В. Даниленко, Т. Панько, Л. Симоненко, Н. Родзевич. Словотвірну структуру та дереваційні процеси в термінології східнослов'янських мов розглядали А. Бурячок, Н. Родзевич. Проблемам зіставного вивчення термінів окремих галузей присвячені праці С. Кришталь, О. Павлової, Л. Рогач, О. Старченко та ін.

Роботу над військовою термінологією здійснювали Д. Василенко, Ю. Зацний, В. Балабін. На думку Д. Василенка, соціолінгвістичний аналіз англійських військових лінгвальних інновацій кінця ХХ – початку ХХІ століття дає можливість дійти до певних висновків щодо тенденцій розвитку сучасного військового лексикону та соціальних чинників, які впливають на утворення нових лексичних одиниць: виникнення військових неологізмів пов'язане передусім з революцією у військовій справі, яка супроводжується розробкою інноваційних технологій, нових військових концепцій, програм озброєння, а також намаганням зробити прорив у використанні військової сили у всіх сферах збройної боротьби (Василенко, 2008, с. 120). Серед іноземних досліджень на увагу заслуговують передусім праці Р. Dickson та С. Fries.

Актуальність дослідження. Стрімкий розвиток військової сфери, численні воєнні конфлікти знаходить своє відображення на вербальному рівні, що потребує комплексного дослідження шляхів і способів появи найменувань у цій сфері. З огляду на повномасштабну війну в Україні особливої актуальності набуває дослідження термінологією на позначення вибухово-небезпечної зброї, адже значна частина України зазнає ракетних обстрілів, артобстрілів, близько 30 % території нашої держави заміновано. Це спонукало українських військових до активної співпраці з британськими та американськими фахівцями у цій царині, що потребує також лінгвістичного осмислення та дереваційного аналізу вибухової термінології.

Формулювання мети і завдань статті. Мета дослідження полягає в тому, щоб здійснити структурний аналіз термінів в галузі вибухово небезпечних пристроїв, з'ясувати які афікси є найбільш продуктивними для утворення нової термінології; виявити особливості формування термінів вибухово небезпечної зброї; з'ясувати основні тенденції розвитку військової лексичної підсистеми української та англійської мов на прикладі номенів вибухових пристроїв.

Для досягнення поставленої мети необхідно розв'язати такі завдання:

1. З'ясувати найбільш продуктивні афіксальні способи словотворення.

2. Визначити репертуар афіксів для творення нових термінів на позначення вибухово-небезпечних пристроїв в українській та англійській мовах та їх продуктивність.

Об'єктом дослідження є термінологічна лексика англійської та української мов, що позначає процеси, явища та предмети, які стосуються вибухово небезпечної зброї.

Виклад основного матеріалу дослідження. Афіксальне термінотворення – це один із провідних і продуктивних способів утворення спеціальних назв різних галузей науки і техніки в різних національних мовах (Павлова, 2011, с. 137), яке передбачає приєднання однієї чи більше афіксальних морфем до кореневої «за певними словотворчими моделями, правилами, тенденціями, що існують у певній мові на різних етапах її розвитку» (Ковалик, 1961, с. 19). Створення термінів у різних національних термінологіях відбувається за єдиними із загальнолітературною мовою моделями і за допомогою єдиних із загальноживаною мовою афіксами, тому що термінологічне словотворення базується на єдиних для всієї мови закономірностях морфологічного словотворення. Така тенденція використання загальнолітературних словотвірних моделей і загальноприйнятих словотвірних афіксів при створенні похідних термінів характерна для більшості сучасних національних термінологій (Панько, 1994, с. 137).

Українська та англійська мови знаходять ресурси для поповнення лексики військової справи переважно в межах власних систем, зокрема, за допомогою словотвірної деривації. Афіксація виступає у трьох різновидах: суфіксальному, префіксальному та префіксально-суфіксальному.

Найпоширенішим афіксальним засобом словотвору лексики на позначення вибухової зброї в англійській та українських мовах і є суфіксація. При цьому загальнолітературні словотвірні моделі, як правило, частково модифікуються, пристосовуючись до специфічних властивостей практичного термінотворення, що сприяє їх більш чіткій і суворій семантичній спеціалізації.

Наявність великої кількості суфіксів із спеціальним значенням надає широкі можливості для створення семантично єдиних одиниць номінацій, які вигідно відрізняються своєю короткістю і зручністю в практичному застосуванні (Панько, 1994, с. 142).

Для цього дослідження була вибрана термінологія на позначення вибухових пристроїв з підручників В. Балабіна, В. Лісовського, О. Чернишова про основи військового перекладу та військово-технічний переклад. Щодо іноземних видань джерелами стали такі праці, як: *Improvised Explosive Devices* та *Dictionary of military terms*.

Одним з найпродуктивніших суфіксів для лексики військової сфери в англійській мові можна вважати словотворчий суфікс германського походження **-ing**. Цей суфікс часто використовується для утворення іменників від дієслівних основ: *Arming*; *Blasting Cap*; *Bounding Mine*; *Burning Ground*; *Conducting Composition*; *Detonating Cord*; *Firing Device*; *Floating Mine*. Варто зазначити, що цей суфікс, як правило, приєднується до дієслова, утворюючи іменник, що позначає дію чи процес. Номінації вибухових пристроїв англійської мови, утворені за допомогою цього суфікса, вербалізують поняття на позначення дії, стану, процесу, або результату.

Також поширеними є терміни із суфіксом германського походження **-er**: *Booster*; *Bunker Buster*; *Cluster Bomb*; *Daisy Cutter*; *Platter Charge* або його різновиду **-or**: *Anti-Armor*. Слова із цією морфемою також, зазвичай, поєднуються з іменниками.

Досить часто серед термінів трапляються й прикметники з словотворчим суфіксом **-ed**, який передає значення «підпадати під вплив», «мати певні характеристики, форму» і має відтінок пасивного стану. Він додається до дієслів та іменників: *Camouflaged Device*; *Improvised Bomb*; *Shaped Charge*; *Unguided Bomb*.

Не менш поширеним є суфікс **-tion**: *Conducting Composition*; *Fragmentation Grenade/Mine*; *Obstacle Creation*; *Penetration Bomb*; або його різновид **-sion**: *Concussion Grenade*. Ці форманти запозичені з французької мови, тому мають обмежену валентність, позначаючи дію, стан або абстрактні поняття.

Словотвірний аналіз термінів в галузі вибухової зброї дозволив зафіксувати інші суфікси, як-от:

- **-al**: *Chemical Bomb/Mine*; *Commercial Explosive*; *Naval Mine*;
- **-ic**: *Atomic Bomb*; *Plastic Bomb/Explosive*; *Electromagnetic Bomb*;
- **-ive**: *Binary/Cast/Plastic Explosive*; *Offensive Grenade*;
- **-y**: *Booby Trap*; *Daisy Cutter*; *Dirty Bomb*.

Виявлено також декілька термінів з іншими суфіксами **-ure**, **-ary**): *Anti-Infrastructure Binary Explosive*.

У сучасній українській мові афіксальний спосіб творення термінів вибухово небезпечної зброї теж є дуже продуктивним. Як і у будь-якій іншій сфері, у військовій термінології широко використовується суфіксальний спосіб словотворення. Найпоширенішим словотворчим суфіксом, який бере участь у створенні українських термінів на позначення вибухової зброї, є прикметниковий суфікс **-н**: *Авіаційна бомба*; *Автоматичний гранатомет*; *Агітаційна авіабомба*; *Бактеріологічна авіабомба*; *Бетонна бомба*; *Брудна бомба*; *Вакуумна бомба*; *Вибухонебезпечне середовище/предмет/залишки*; *Гранатометна граната*; *Диверсійна міна*; *Добувна міна*; *Жердинна міна*; *Імітаційна авіабомба*; *Касетна бомба*; *Контактна міна*; *Коригована бомба*; *Кумулятивний заряд/снаряд*; *Магнітна міна*; *Мінне поле*; *Мінометна міна*; *Міна наземна*; *Недобувна міна*; *Неконтактна міна*; *Об'єктна міна*; *Оборонна граната*; *Осколково-фугасна міна*; *Підлідна міна*; *Практична авіабомба*; *Пробивна бомба*; *Протиаеродромна бомба*; *Протибункерна бомба*; *Протибусенична міна*; *Протидесантна міна*; *Противіхотна міна*; *Протитранспортна міна*; *Рактивна граната*; *Ручна граната*; *Саморобна вибухівка/пристрій*; *Сейсмічна бомба*; *Сфероконічна міна*; *Тандемний боєприпас*; *Фугасна міна/снаряд*; *Хімічна бомба*.

Прикметно, що суфікс **-н** є ледь не у кожному терміні на позначення вибухової зброї. І це не дивно, адже за допомогою цього суфікса від іменникових і дієслівних основ утворено основний склад якісних і відносних прикметників української мови (Шаркань, 2022).

Серед номенів досліджуваної вибірки також часто зустрічається суфікс **-ов**: *Вибухова мережа/речовини/загородження*; *Графітова бомба*; *Димові граната*; *Димовий снаряд*; *Керована бомба*; *Кулькова бомба*; *Листівкова бомба*; *Газова граната*; *Обертова бомба*; *Бензінова бомба*; *Гвинтівкова граната*; *Графітова бомба*; *Мостова авіабомба*; *Осколкова міна/поле/снаряд*; *Противортова міна*; *Протитанкова міна*; *Протичовнова авіабомба*; *Світлошумова граната*.

Також поширеним при словотворенні української термінології вибухових пристроїв є суфікс **-льн**: *Електрокоротильна бомба*; *Запалювальний снаряд/бомба*; *Освітлювальний снаряд*; *Наступальна граната*; *Підствольний гранатомет*; *Патрон запалювальний*; *Сигнальна міна*, який може означати знаряддя дії (інструмент, механізм, прилад), ознаку (якість, властивість) чи місце (Клименко, 1998, с. 215).

Крім того, при аналізі української термінології в галузі вибухової зброї були виявлені такі суфікси:

- **-енн, -инн**: *Вибухові загородження; Глибинна бомба;*
- **-ан**: *Керована бомба; Незнешкоджувана міна;*
- **-ськ**: *Артилерійська граната/снаряд; Морська міна;*
- **-ич**: *Автоматичний гранатомёт;*
- **-юч**: *Вистрибуюча міна; Вільнопадаюча бомба; Ініціюючий пристрій.*

Поряд із суфіксацією терміни в галузі вибухової зброї утворюються шляхом префіксації, при цьому у деривації беруть участь як питомі, так і чужомовні (здебільшого грецькі та латинські) префікси. На відміну від суфіксальних морфем, префікси «не впливають на належність слова до будь-якого лексико-граматичного класу» (Арбекова, 1977, с. 123). Оскільки префікс рідко змінює граматичний характер слова, тому твірне та похідне слово, зокрема, у військовому вокабулярі, належать до однієї частини мови. Лексико-семантичне навантаження префікса визначається способом передачі основи відтінку значення, що відбиває спосіб дії, місце, час, ступінь її завершення тощо (Мостовий, 1993, с. 14).

Продуктивним виявився префікс грецького походження **anti-**, який має значення «проти», «на противагу»: *Anti-Aircraft; Anti-Armor; Anti-Infrastructure; Anti-Maritime; Antipersonnel; Anti-Tank Grenade; Anti-Vehicle*. В англійських термінах він найчастіше трапляється у складі іменникових та прикметникових лексемах.

Такі синонімічні префікси, як **mega-**, **super-** в англійських термінах в галузі вибухових пристроїв позначають ступінь важливості того чи іншого поняття, а також розрізняють його за ступенем надзвичайності: *Superbomb; Megaton Bomb*. Похідні слова з цими елементами можна певною мірою об'єднати у семантичну групу «дуже, понад, надзвичайно важливий».

Префіксація в англійській мові серед термінології вибухових пристроїв представлена лексичними одиницями, утвореними за допомогою інших префіксів: *Binary Explosive (bi-), Microwave Bomb (micro-), Remote-Control Bomb (re-)*.

Серед українських термінів на позначення вибухової зброї багато лексем утворено за допомогою іншомовного префіксу **проти-**, що означає протилежність, протидію, ворожість, заміну (аналогічне значення, як у префікса

anti-, який є продуктивним у творенні термінів військової лексики англійської мови, про яку згадувалось вище): *Противааеродромна бомба; Противбортова міна; Противбункерна бомба; Противгусенична міна; Противдесантна міна; Противдницева міна; Противпіхотна міна; Противтанкова міна; Противтранспортна; Противчовнова авіабомба.*

Також аналіз української термінології в галузі вибухової зброї засвідчив такі префікси:

- **само-**: *Саморобний пристрій; Саморобна вибухівка*
- **не-**: *Недобувна міна; Незнешкоджувана міна; Неконтактна міна;*
- **під-**: *Підлідна міна; Підствольний гранатомёт.*

Префіксально-суфіксальний спосіб творення слів характеризується двобічним ускладненням твірної основи – одночасним приєднанням двох афіксів – префікса і суфікса, які мають різне смислове навантаження (Микитюк, 2010, с. 100). Серед англійської термінології в галузі вибухової зброї натрапляємо на такий приклад: *Unguided Bomb (un-) + (-ed)*. А в українській мові більшість термінів, що мають той чи інший префікс, також обов'язково містять суфікси, отже, всі вони утворенні префіксально-суфіксальним способом.

Висновки та перспективи подальших досліджень. Терміни на позначення вибухово небезпечної зброї в українській та англійській мовах є відкритою та складною системою, яка постійно поповнюється новими лексемами, що побутують не лише у професійній сфері, а й проникають у повсякденне мовлення.

Здійснений структурний аналіз дозволяє констатувати, що майже всі зафіксовані терміни досліджуваної сфери, творяться за допомогою способів і моделей, властивих загальнолітературній мові. Найпродуктивнішим способом деривації виявився морфологічний. В англійській мові найбільшою продуктивністю відзначаються префікси **anti-**, **mega-**, **super-**, та суфікси **-ing**, **-er**, **-ed**, **-tion**, тоді як в українській мові зауважуємо високу продуктивність суфіксів **-н**, **-ов**, **-льн** та префіксів **проти-**, **само-**.

Структурний аналіз термінів дозволив з'ясувати основні тенденції розвитку терміносистеми вибухово небезпечної зброї в українській та англійській мовах на сучасному етапі. Перспективи дослідження вбачаємо в зіставному вивченні способів термінотворення із залученням термінологічного матеріалу інших європейських мов.

ЛІТЕРАТУРА

1. Арбекова Т. І. Лексикологія англійської мови. 1977. 240 с.
2. Василенко Д. В. Розвиток словникового складу англійської мови військової сфери ХХ – початку ХХІ століття. Запоріжжя, 2008. 237 с.
3. Клименко Н. Ф. Словник афіксальних морфем української мови. Київ, 1998. 440 с.
4. Ковалик І. І. Вчення про словотвір. Львів : Вид-во Львівського ун-ту, 1961. 83 с.
5. Мостовий М. І. Лексикологія англійської мови: підручник для студентів ін-тів і фак. іноземної мови. Харків, 1993. 341 с.
6. Микитюк О. Р. Сучасна українська мова: самобутність, система, норма. Львів : Нац. ун. Львівська політехніка, 2010. 440 с.
7. Павлова О. І. Основи термінознавства: навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів. Рівне : Волинські обереги, 2011. 200 с.
8. Панько Т. І. Українське термінознавство. Львів: Світ, 1994.
9. Павлова О. І. Українське зіставне термінознавство: сучасний стан і перспективи. *Вісник Національного університету «Львівська політехніка». Серія «Проблеми української термінології»*. 2018. № 890.
10. Шаркань В. Освітня платформа Dyskurs: Прикметникові та дієприкметникові суфікси, 2022. URL: <https://dyskurs.net/prykmetyukovi-ta-diiieprykmetyukovi-sufiksy/>

ДЖЕРЕЛА ІЛЮСТРАТИВНОГО МАТЕРІАЛУ

1. Балабін В. В., Лісовський В. М., Чернишов О. О. Основи військового перекладу (Англійська мова). Київ, 2008. 588 с.
2. Лісовський В. М. Військово-технічний переклад (Англійська мова). Київ, 2009. 950 с.
3. Collins dictionary: Free online dictionary, thesaurus and reference materials, 2022. Режим доступу: <https://www.collinsdictionary.com/>
4. Improvised Explosive Devices. New York, United States. 65 p. URL: https://unmas.org/sites/default/files/unmas_ied_lexicon_0.pdf
5. Richard Bowyer Dictionary of military terms, 3rd edition. London, 2007. 289 с.

REFERENCES

1. Arbekova, T. I. (1977). *Leksykologhiia anhliiskoi movy* [Lexicology of the English language]. 240 s. [in Ukrainian]
2. Vasylenko, D. V. (2008). *Rozvytok slovnykovoho skladu anhliiskoi movy viiskovoi sfery XX – pochatku XXI stolittia* [The development of the vocabulary of the English language in the military sphere of the 20th – the beginning of the 21st century]. Zaporizhzhia. 237 s. [in Ukrainian]
3. Klymenko, N. F. (1998). *Slovyk afiksalnykh morfem ukrainskoi movy* [Dictionary of affixal morphemes of the Ukrainian language]. Kyiv. 440 s. [in Ukrainian]
4. Kovalyk, I. I. (1961). *Vchennia pro slovotvir* [The doctrine of word formation]. L. : Vyd-vo Lvivskoho un-tu. 83 s. [in Ukrainian]
5. Mostovyi, M. I. (1993). *Leksykologhiia anhliiskoi movy* [Lexicology of the English language]: pidruchnyk dlia studentiv in-tiv i fak. inozemnoi movy. Xarkiv. 341 s. [in Ukrainian]
6. Mykytiuk, O. R. (2010). *Suchasna ukrainska mova: samobutnist, systema, norma* [Modern Ukrainian language: identity, system, norm]. Lviv : Nats. un. Lvivska politexnika. 440 s. [in Ukrainian]
7. Pavlova, O. I. (2011). *Osnovy terminoznavstva* [Basics of terminology]: navchalnyi posibnyk dlia studentiv vyshchyx navchalnykh zakladiv. Rivne : Volynski oberehy. 200 s. [in Ukrainian]
8. Panko, T. I. (1994). *Ukrainske terminoznavstvo* [Ukrainian terminology]. Lviv : Svit. [in Ukrainian]
9. Pavlova, O. I. (2018). *Ukrainske zistavne terminoznavstvo: suchasnyi stan i perspektyvy* [Ukrainian comparative terminology: current state and prospects]. *Visnyk Natsionalnoho universytetu "Lvivska politekhnika". Seriia "Problemy ukrainskoi terminolohii"*. № 890. [in Ukrainian]
10. Sharkan, V. (2022). *Osvitnia platforma Dyskurs: Prykmetyukovi ta diieprykmetyukovi sufiksy* [Educational platform Dyskurs: Adjective and participle suffixes]. URL: <https://dyskurs.net/prykmetyukovi-ta-diiieprykmetyukovi-sufiksy/> [in Ukrainian]

SOURCES OF ILLUSTRATIVE MATERIAL

1. Balabin, V. V., Lisovskyi, V. M., Chernyshov, O. O. (2008). *Osnovy viiskovoho perekladu (Anhliiska mova)* [Basics of military translation (English)]. Kyiv. 588 s. [in Ukrainian]
2. Lisovskyi, V. M. (2009). *Viiskovo-tekhnichnyi pereklad (Anhliiska mova)* [Military-technical translation (English)]. Kyiv. 950 s. [in Ukrainian]

3. Collins dictionary: Free online dictionary, thesaurus and reference materials, 2022. URL: <https://www.collinsdictionary.com/> [in English]
4. Improvised Explosive Devices. New York, United States. 65 p. URL: https://unmas.org/sites/default/files/unmas_ied_lexicon_0.pdf [in English]
5. Bowyer, R. (2004). Dictionary of military terms (Dictionary). 3rd ed. London : Bloomsbury Publishing PLC. 289 p. URL: <https://studfile.net/preview/393931/> [in English]

AFFIXED WAYS OF WORD FORMATION IN MILITARY TERMINOLOGY IN ENGLISH AND UKRAINIAN

Babii Iryna Volodymyrivna

*Candidate of Pedagogic Sciences,
Associate Professor at the Department of Ukrainian Studies
and Intercultural Communication
Lviv State University of Life Safety
35, Kleparivska str., Lviv, Ukraine
ORCID: 0000-0002-5555-8314*

Terekh Tetiana Mykhailivna

*Student at the Department of English Philology
Lviv State University of Life Safety
35, Kleparivska str., Lviv, Ukraine
ORCID: 0009-0000-8763-6498*

The revolution in military affairs, the constant development of modern weapons and innovative military concepts leads to the emergence of new military terminology in English and Ukrainian. At the present stage of development, the lexical and thematic group «Explosive Weapons» is open, dynamic and heterogeneous lexical-semantic system, which has a significant linguistic, cultural and informational significance in the conditions of war. The article is devoted to the study of the thermal terms for explosive weapons, which appeared in modern English and Ukrainian by means of affixation in the late twentieth and early twenty-first centuries. The purpose of this article is to analyze the affixation ways of word formation and to identify the most productive morphemes in the military terminology of English and Ukrainian in the field of explosive devices. The concept of «affixation» in term formation is characterized; the types of affixation method of word formation and the peculiarities of their use in the studied terminology are analyzed. It is noted that the terms for explosive weapons have generally adapted to the systems of the English and Ukrainian languages, having received generally accepted word affixes. It has been determined which prefixes and suffixes are the most productive for the studied terminology. It is noted that when creating new military terms, one should take into account the shades of meanings that certain affixes of the English and Ukrainian languages have. Examples of nouns and adjectives denoting explosive weapons are given, which in the compared languages receive new prefixes and suffixes. It is established that the Ukrainian and English dictionaries of military terminology continue to be replenished with the help of affixal methods of word formation. Thus, affixation has proved to be one of the most productive ways of creating terms in the military sphere and explosive weapons in particular.

Keywords: *affixation, suffix, prefix, explosive weapons, military terminology, English, Ukrainian.*